

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 16^{ΗΣ} ΜΑΪΟΥ 1957

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Η. ΠΟΥΛΙΤΣΑ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΑΝΑΡΡΩΤΙΚΑΙ ΑΔΕΙΑΙ

Χορηγείται άδεια άπουσίας επί έξι μήνας δια λόγους υγείας εις τὰ τακτικά μέλη *Βασ. Κουρμεμένον, Στυλ. Ανκούδη* καὶ *Κ. Ζέγγελην*.

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΚΕΚΛΕΙΣΜΕΝΩΝ ΦΑΚΕΛΩΝ

Γίνονται δεκταὶ αἱ αἰτήσεις περὶ καταθέσεως ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς Ἀκαδημίας κεκλεισμένων φακέλων ὑπὸ τῶν *Μαργαρίτας Παπαζαχαρίου, Μαρίας Δαφρομήλη-Κωστοβασίλη* καὶ *Δημ. Ἰ. Συμεωνίδου, Παν. Περγαντῆ*.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. **Μιχαὴλ Στεφανίδης**, παρουσιάζων τὴν ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελίου Σταμάτη ἔκδοσιν τοῦ ἔργου τοῦ «*Εὐκλείδου, Περὶ ἀσυμμέτρων*» ἐκ τῶν Στοιχείων βιβλ. Χ, τόμου ΙΙΙ, λέγει τὰ ἐξῆς:

Ὁ βίος τοῦ Εὐκλείδου, τοῦ μεγάλου μαθηματικοῦ τῆς Ἀλεξανδρινῆς περιόδου, δὲν εἶναι ἐπαρκῶς γνωστός. Πάντως τὰ ὅρια τῆς ζωῆς του τίθενται εἰς τὰ ἔτη 323-270 π. Χ. Εἶναι δ' ἀφ' ἑτέρου βέβαιον, ὅτι οὗτος διέμεινεν ἐπὶ μακρὸν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐξ Ἀθηναίων δὲ μετεκλήθη εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὡς καθηγητὴς τῆς Γεωμετρίας καὶ Ἀριθμητικῆς εἰς τὸ αὐτόθι μέγα πανεπιστήμιον, τὸ περίφημον Μουσεῖον, ἰδρυθὲν ὑπὸ τοῦ Πτολεμαίου Α' (323-285). Φυσικὸν δ' ἐντεῦθεν ἦτο νὰ διατελέσῃ εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ Εὐκλείδης μαθητὴς τῆς Ἀκαδημίας (καταλυθείσης τὸ 250 π. Χ.) ὑπὸ τοὺς μαθητὰς, ἐννοεῖται, τοῦ Πλάτωνος (θανόντος τὸ 314 π. Χ.). Ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Πλάτωνος ἀναμφιβόλως πρέπει νὰ χαρακτηρίσωμεν ὡς μίαν φιλόσοφον μὲν, γνωστὴν δ' ὅμως ὡς μαθηματικὴν κατ' ἀλήθειαν Σχολήν.

Ὁ Εὐκλείδης, κατ' ἐξοχὴν γεωμέτρης, εἶχεν ἐξαιρετικῶς προαγάγει τὰς γεωμετρικὰς σπουδὰς διὰ τῆς δημιουργίας τῆς Συστηματικῆς Γεωμετρίας. Συλλέξας, πρῶτος αὐτός, ὅλα τὰ ἕως τότε γνωστὰ γεωμετρικὰ προβλήματα καὶ θεωρήσεις, διέκρινεν ὅλα τὰ στοιχεῖα ταῦτα εἰς θεμελιώδη καὶ εἰς δευτερεύοντα, εἰς παράγοντα καὶ παραγόμενα, καὶ δι' ἐπαγωγικῆς συμπαραβολῆς τῶν λογικῶν τῶν ἀξιῶν ἀνῆλθεν εἰς γενικὰς ἀρχάς, εἰς ὁρισμούς καὶ εἰς ἀξιώματα, ἀπλοποιήσας οὕτω τὴν διδασκαλίαν καὶ καταστήσας εὐκολωτέραν τὴν ἐκμάθησιν τῆς δυσκόλου Γεωμετρίας. Ὅλοι σχεδὸν οἱ σύγχρονοι τοῦ Εὐκλείδου μαθηματικοὶ ἀνεγνώρισαν τὴν χρησιμότητα τοῦ Εὐκλείδειου συστήματος καὶ ἡ ἀναγνώρισις αὐτῆ διετηρήθη μέχρι σήμερον εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν.

Τὰ «Στοιχεῖα» τοῦ Εὐκλείδου μετεφράσθησαν κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Ἀραβικὴν τὸν 8^{ον} αἰῶνα, ἐκ τῆς ἀραβικῆς δὲ εἰς τὴν λατινικὴν τὸ 12^{ον}. Μόλις δὲ τὸ 1533 ἔγινεν εἰς τὴν Λύσιν ἡ τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου τοῦ Εὐκλείδου ἔκδοσις, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησαν ἔπειτα καὶ ἄλλαι. Τῆς νεοελληνικῆς μεταφράσεως τοῦ κ. Σταμάτη ἤρχισεν ἡ δημοσίευσίς τὸ 1952 μὲ τὸν I τόμον (τῶν βιβλίων 1, 2, 3, 4), καὶ τὸν II τόμον (τῶν βιβλίων 5, 6, 7, 8, 9) τὸ 1953, εἰς τοὺς ὁποίους προστίθεται ὁ ἤδη παρυσιαζόμενος III τόμος, δημοσιευθεὶς, τὸ 1956, ὁ περιλαμβάνων τοὺς ἀσυμμέτρους ἀριθμούς τοῦ 10^{ου} βιβλίου τῶν Στοιχείων. Τὸ βιβλίον δὲ τοῦτο εἶναι τὸ δυσκολώτερον· ὅθεν εἰς τὴν Εἰσαγωγὴν του ὁ κ. Σταμάτης, ἀναλύων τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου, δίδει τούτου μίαν πρωτότυπον ἐρμηνείαν, περὶ τῆς ὁποίας ἔχει κάμει καὶ εἰδικὴν ἀνακοίνωσιν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 17 Ἰανουαρίου. Ὑπολείπεται τώρα πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὅλου ἔργου ὁ τέταρτος αὐτοῦ τόμος.

Εἶναι πολλῶν ἐπαίνων ἀξία ἡ χρησιμωτάτη αὕτη νεοελληνικὴ μετάφρασις καὶ ἐρμηνεία τοῦ μνημειώδους ἔργου τοῦ μεγάλου μαθηματικοῦ Εὐκλείδου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΜΕΛΟΥΣ

ΒΙΟΛΟΓΙΑ.—Περὶ τοῦ τρόπου τοῦ σχηματισμοῦ καρωτινοειδῶν εἰς τινὰ εἶδη ἰχθύων τῶν γλυκέων ὑδάτων, ὑπὸ Ἰωάνν. Χ. Πολίτου.

Τὰ καρωτινοειδῆ, ὡς γνωστόν, εἶναι λίαν διαδεδομένα εἰς τὸ φυτικὸν καὶ εἰς τὸ ζωϊκὸν βασίλειον. Εἰς τὸ φυτικὸν βασίλειον αἱ οὐσίαι αὗται εὐρίσκονται μεμειγμένα μετὰ τῶν χλωροφυλλῶν ἐντὸς τῶν χλωροπλαστῶν, ἐντὸς δὲ τῶν πετάλων πλείστων ἀνθέων καὶ πολλῶν καρπῶν ἐγκλείονται ἐντὸς τῶν χρωματοπλαστῶν παραγόμενα ὑπὸ τούτων.

Συγγραφεῖς τινες Thudichum (1869), Capranica (1877), εὔρον ἀναλογίας μετὰ τῶν κιτρίνων καὶ πορτοκαλλιοχρῶν χρωστικῶν τῶν ζώων καὶ τῶν καρωτι-